De Arubaanse Courant

NIEUWSBLAD VOOR ARUBA

Uitgeefster: „De Arubaanse Courant" N.V. i.o.
Redacteur: A. Cloo
Abonnement: ƒ 1,50 p. maand - ƒ 4,00 p. kwartaal

Bureau Oranjestad: Nassaustraat 91, Tel. 1273
Bureau San Nicolas: Aruba Post, Mainstr. tel. 5019
Gedrukt bij de „Aruba Drukkerij" N.V.

AAN ONZE LEZERS

Vandaag gaat ons reeds eerder aangekondigd nieuw verschijningsschema in. Onze krant zal dus voortaan verschijnen op Maandag, Woensdag en Vrijdag.

Door de aanstelling van meer bezorgers zullen steeds minder kranten over de post worden teogezonden, waardoor uiteindelijk een betere en meer efficiente oplossing van het verspreidingsvraagstuk zal worden verkregen. Het apparaat groeit langzaam — maar zeker!

MR HOOGHOUDT BLIJFT WND GEZAGHEBBER

Bij Landsbesluit was indertijd bepaald, dat mr P. G. Hooghoudt tot 6 October wnd Gezaghebber op ons eiland zou zijn; er is echter een nieuw Landsbesluit verschenen waarbij werd bepaald, dat mr F. A. Jas op zijn verzoek eervol werd ontheven van zijn functie en dat mr Hooghoudt als wnd Gezaghebber zal fungeren tot uiterlijk 12 November, de datum waarop mr Lindere C. Kwartsz wederom als Gezaghebber zal optreden.

HET WAS AL AMSTEL...

Het was al Amstel wat de klok sloeg gedurende het weekeinde! Het begon Vrijdagavond al op het vliegveld Dakota, waar een overweldigende menigte de komst van de lieftallige „Miss Suriname 1951" verbeidde en het werd voortgezet in de overvolle Club Suriname, tijdens de Zondagmiddag gehouden rijtoer door San Nicolas en Oranjestad (waarna weer dansen in Club Suriname) — het was al Amstel!

Wij maakten en kregen uitvoerige verslagen van alle gebeurtenissen en om deze een goede plaats te kunnen geven, laten wij ze liggen tot de volgende krant. Daar zal Miss Amstel zeker geen bezwaar tegen hebben, nemen wij aan.

DIERENSHOW VAN DE PADVINDERS

Wij vernemen, dat Zaterdagmiddag om half vijf op het Lago Heights Speelterrein een dierenshow zal beginnen, een eenvoudige viering van Dierendag zouden we het kunnen noemen. Alle padvinders, kabouters en welpen worden er met hun lievelingsdieren verwacht. En natuurlijk veel publiek!

ONTVANGER WIJBRANDUS KEERDE TERUG

Zondagmiddag keerde met het Miami-vliegtuig op Aruba terug de heer Tj. Wijbrandus; vandaag heeft hij zijn werkzaamheden als ontvanger weer opgevat. Of de overplaatsing naar Curacao doorgang zal vinden, is een open vraag. Wij schreven reeds, dat er pogingen in het werk worden gesteld om de conscientieuze ambtenaar hier te houden. Indien het juist is, dat de heer Wijbrandus zou worden overgeplaatst omdat hij steeds onkreukbaar is geweest en een ieder met dezelfde maat heeft gemeten (ook zeer vooraanstaande lieden uit onze gemeenschap), zullen wij de eersten zijn die ervoor pleiten de overplaatsing ongedaan te maken. Voor het overige verwijzen wij naar onze krant van Zaterdag (rubriek: Van de ene week in de andere).

GRONDLEGGER PHILIPS-CONCERN GISTEREN OVERLEDEN

Besprekingen in Korea zullen worden hervat

Zondagmorgen om twee uur overleed op 77-jarige leeftijd te Eindhoven dr Anton Frederik Philips, een der grondleggers van het Philips wereldconcern. Een jaar geleden werd dr Philips ernstig ziek, maar hij herstelde langzaam; enkele weken geleden echter ging de toestand van de patient snel achteruit, zodat het heengaan niet geheel onverwacht kwam. Woensdagmiddag zal de grote Nederlander te Eindhoven ter aarde worden besteld. De Philips fabrieken zullen die dag gesloten zijn.

Anton Frederik Philips werd op 14 Maart 1874 te Zaltbommel geboren. Nadat hij de handelschool te Amsterdam had doorlopen, was hij gedurende enige jaren werkzaam op effectenkantoren in Amsterdam en Londen en werd in 1895 belast met de commerciële leiding bij de N.V. Philips gloeilampenfabriek. O zakelijk gebied bleek hij weldra een genie te zijn en het bedrijf werd daardoor een wereldconcern met fabrieken in zes en twintig landen.

In 1928 ontving hij het ere-doctoraat van de Nederlandse Handelshogeschool te Rotterdam, later werd hij benoemd tot Commandeur in de Orde van Oranje Nassaus en van de Nederlandse Leeuw.

Korea

In antwoord op de vraag van Generaal Ridgway of de Noordelijken bereid zouden zijn de wapenstilstandsbesprekingen op neutraal gebied te hervatten, werd gisteren antwoord van de communisten ontvangen. Zij verklaarden zich bereid een deputatie te zenden naar een dorpje in Niemandsland, ten zuiden van Kaesong. Verwacht wordt, dat de besprekingen morgen zullen worden hervat.

Het Geallieerde offensief duurt inmiddels onafgebroken voort; er werdt terreinwinst geboekt en wel ondanks het feit, dat de communisten nu over de modernste wapens beschikken.

Amsterdam

Op doorreis naar New York vertoefde de Perzische delegatie voor de V.R. gisteren korte tijd op Schiphol. De leider, premier Mossadeq, maakte een vermoeide indruk; aanvankelijk weigerde hij vragen van journalisten te beantwoorden, maar tenslotte stond hij een journaliste een kort onderhoud toe. De premier wilde zich niet over politiek uitlaten, zelde over de K.L.M.-service zeer tevreden te zijn en bracht tenslotte de beste wensen van het Perzische volk voor het Nederlandse volk over.

VAN DER ZAAN NAAR ARUBA

In de loop van vandaag zal Hr Ms Willem van der Zaan in onze haven meren. De oorlogsbodem brengt hier een compagnie mariniers van Curacao, die morgen in het kamp Savaneta aanwezig zal zijn bij de beëdiging van twee reserve-officieren van het Korps Mariniers. Na de plechtigheid zal er een mars door Oranjestad plaats vinden.

Met de Van der Zaan komen ook mee de commandant der mariniers op de Nederlandse Antillen, de lt.-kolonel J. G. Nass, en de heer Hans Hermans, Hoofd van de Voorlichtingspost op de Nederlandse Antillen.

LIEFDADIGHEIDS-WEDSTRIJDEN

Ruim een jaar geleden werd een speler van Santa Cruz tijdens een voetbalwedstrijd gewond. Deze jonge man was niet verzekerd. Daar met zijn genezing een flink geldsbedrag gemoeid ging, werden in het oude Wilhelminasportpark voetbalwedstrijden voor dit slachtoffer gehouden. Het netto bedrag werd aan een commissie te Santa Cruz afgedragen. Thans is onze jonge sportman nog niet genezen en heeft zich naar Venezuela begeven alwaar hij thans verpleegd wordt. De kosten van deze verpleging zijn zeer hoog. Teneinde deze sportbroeder te help enheeft het comite te Santa Cruz het plan opgevat wederom enige sportwedstrijden ten bate van het betrokken slachtoffer te houden. Daar Aruba momenteel niet over een goed afgesloten sportterrein beschikt, (het nieuwe sportstadion is nog niet klaar) zullen de wedstrijden op het Unionterrein te Santa Cruz worden gehouden. Het comite heeft inmiddels de vereiste toestemming aan de Aruba Voetbalbond verzocht. Wij wekken vanaf deze plaats het publiek op deze liefdadigheids wedstrijden te Santa Cruz te gaan zien. Hier helpt U een Arubaanse jongeman. Uwe Tukker komt nader op deze wedstrijden terug.

Buschauffeur werd met ijzeren staaf doodgeslagen.

Minnennijd of beroving motief van de aanslag?

Vanmorgen om ongeveer vijf uur werd in de buurt van het kerkhof van Savaneta het lijk gevonden van de 29-jarige buschauf vonden van de 29-jarige buschauffeur P. K. Vlak bij het ontzielde liehaam lag een ijzeren staaf, waarmede, kennelijk de hersenen van het slachtoffer zijn verbrijzeld. Het gezicht was vrijwel onherkenbaar. Voorts vond de politie een open zakmes; het vermoeden is gerezen, dat K. daarmede de aanvaller(s) te lijf wilde gaan. Op de plaats van de aanslag (de politie zoekt het althans in die richting omdat de verslagene zijn geldkistje bij zich droeg) waren twee plassen bloed, op ongeveer twintig meter van elkaar. Door de regen van vanmorgen zijn veel sporen verdwenen, waardoor het onderzoek ten zeerste bemoeilijkt wordt.

K. was sedert Maart van dit jaar bij de V.O.C. werkzaam; hij was eerst gehuwd, is daarna gescheiden en leefde de laatste tijd samen met een andere vrouw. Deze vertelde de politie, dat zich in het geldkistje niet meer dan dertig gulden zou hebben bevonden.

De man, waarmede deze vrouw vóór de verhouding met het slachtoffer had samengeleefd, werd in verzekerde bewaring gesteld.

WERELDREIZIGER LAMBERTI VERTELT ZIJN AVONTUREN

Avontuurlijke reizen van een moedig man

(Van een medewerker)

Vrijdagavond, half negen, hield de heer E. W. Lamberti, kapitein van het zeilscheepje „Anna Elizabeth" en die thans een reis om de wereld aan het maken is, een lezing in het Cultuurcentrum te Oranjestad. De heer Ernst Bartels van de Toeristen Commissie sprak het openingswoord en stelde de heer Lamberti aan de aanwezigen voor. Deze nam hierop het woord en begon zijn lezing met te memoren aan het feit dat het nu precies twee jaar en vier maanden geleden is sinds hij met zijn voormalig zeilschip „Kroja" een bezoek aan ons eiland heeft gebracht. Dit was zijn eerste poging om in een eenvoudig scheepje een reis om de wereld te maken. Jammer genoeg moest hij door het vergaan van de „Kroja" op de Hiva Oa Eilanden, deze poging opgeven.

De moed opgeven past echter niet bij een man als Lamberti en in April van dit jaar wist hij in Nederland de „Anna Elizabeth" te bemachtigen. Hiermee is hij ten tweede male uitgetogen om zijn levensdoel te verwezenlijken en indien alles goed gaat — hetgeen wel het geval zal zijn — dan twijfelen wij niet of dit zal hem stellig gelukken.

Reeds op 17-jarige leeftijd

„Het plan om een reis om de wereld te maken dateert reeds van uit mijn jeugd. Het was mij nl. opgevallen dat er in de laatste decennia verscheidene zeelieden deze reis in kleine schepen hebben gemaakt, maar dat er nimmer een Nederlander tussen deze gelukkigen was geweest. Dus nam ik het mij voor om het als eerste Nederlander te doen en maakte dit tevens mijn levensdoel. Aan de verwezenlijking van dit ideaal ben ik met mijn 17de jaar op een Duits jachtje „De Vrijheid" begonnen. Hiervan is echter weinig terecht gekomen. De oorlog brak uit, en veel nuttige tijd voor dit doel ging verloren, aldus de heer Lamberti.

„Een tussentijds record"

In September 1946 wist Lamberti echter „de Kroja", een omgebouwde reddingsboot te bemachtigen. Toen hij hiermee uit Amsterdam zeilde was er veel belangstelling, doch ook veel critiek zodat hij de mensen maar vertelde dat zijn enige doel was om het Kanaal over te steken en naar Engeland te gaan. Van Engeland ging Lamberti terug naar België, waar hij twee Zwitserse jongens ontmoette, die nooit te voren naar zee waren geweest maar die niettemin erg op avontuur belust waren en dus besloot hij maar om ze mee te nemen. Over de Golf van Biscaya (het Zeemansgraf) kwam men in Spanje aan, waar de „Kroja" in de havenplaats La Curuna meerde. Vandaar ging het naar Gibraltar waar de bemanning door financiële moeilijkheden gedwongen werd om voor een tijdje maar naar ander werk om te zien. Spoedig had men een contract gesloten. Lamberti en zijn vrienden zouden een zeilschip van Gibraltar naar Engeland varen tegen een vergoeding van 300 pond sterling, echter binnen de tijd van acht weken. De boot werd overgezeild, doch slechts in... 12 dagen waarmede een record was gevestigd. Verheugd dat zij hierdoor voldoende geld hadden verdiend om de tocht voort te zetten, keerde de bemanning van de „Kroja" per vliegtuig naar Gibraltar terug. Van hier zeilde men naar de Kanarische Eilanden en vervolgens in één ruk naar Trinidad. Hier ontmoette Lamberti een jongen, Peter Rawlings genaamd, die wel bereid was om hem op de verdere tocht te vergezellen. (De Zwitsers hadden er de brui aan gegeven.) Met zijn tweeën zetten zij de reis voort en enige dagen later arriveerden zij in Curacao (4 Juni 1949). Alweer een paar dagen later konden wij de „Kroja" aan het noodsteigertje in Oranjestad zien liggen. Van Aruba ging het naar Panama. Rawlings, die voortdurend last had van zeeziekte moest in Cristobal achterblijven. Bij het passeren van het Pa-

(Vervolg op pagina 4)

TUKKER'S SPORTKRONIEK

Welke plannen heeft C.V.B. inzake Antilliaanse deelname aan Olympische Spelen?

Atomic werd kampioen overgangklasse

Wij gaan in onze Antilliaanse sportwereld vooruit. Volgens een bericht in de Amigoe di Curacao van Zaterdag 6 October j.l. heeft de C.V.B. een belangrijke beslissing genomen met het oog op de a.s. Olympische spelen te Helsinki. De C.V.B. is n.l. van plan contact op te nemen met NEDERLAND, BELGIE en FRANKRIJK en ook ENGELAND. De C.V.B. zal deze landen verzoeken hun medewerking te verlenen tot het doen organiseren van wedstrijden van landen tegen het ANTILLIAANS elftal. Er ZOUDEN (volgens het bericht) enkele wedstrijden gespeeld worden VOOR en enkele wedstrijden NA het tournooi. Daar de C.V.B. op deze wijze hoopt de kosten aan de uitzending verbonden enigszins te kunnen bestrijden, ligt het voor de hand dat de wedstrijden op CURACAO gespeeld zullen worden. Of het wel mogelijk zal zijn nu de voetbalcompetities in Nederland, België en Engeland weder op volle toeren gaan draaien de gewenste ploegen naar de Antillen te zullen krijgen, zal wel een zeer moeilijk probeem worden, gezien het resultaat dat de vorige aanvragen met de Europese landen met betrekking tot het kortgeleden gehouden jubileum voetbaltournoei heeft gehad, toen deze ploegen vanwege drukke competitie, enz. onmogelijk deel konden nemen.

Het is echter te hopen dat de plannen van de C.V.B. voortgang zullen vinden. Het zou voor de ANTILLEN van een zeer groot belang zijn dat het plan verwezenlijkt zal worden. In verband met het feit dat de C.V.B. inderdaad van plan is een NEDERLANDSE ANTILLEN voetbalploeg deel te laten nemen, hebben wij ons in verbinding gesteld met het A.V.B. bestuur. Deze naast de C.V.B. grote sportorganisatie wist van het samenstellen van een Ned. Antillen ploeg NIETS af. De vraag komt dan ook naar voren, wat de C.V.B. met een NEDERLANDS ANTILLEN voetbalploeg bedoelt? Het zou inderdaad een stap in de goede richting zijn nu eens een echte Antillen voetbalploeg samen te stellen; en wel in de geest van de groot Olympische gedachte: Verbroedering, verdraagzaamheid en kameraadschap.

Het in het leven roepen van de NEDERLANDS ANTILLEN VOETBALBOND is hier waarschijnlijk de aller beste oplossing. Aruba, Curacao en Bonaire, verenigd in een grote voetbalbond, evenals in Nederland de K.N.V.B. zou een pracht oplossing zijn. Wie helpt hier de stoot geven?

ATOMIC KAMPIOEN VAN DE OVERGANGSKLASSE

In een mooie sportieve wedstrijd heeft ATOMIC Zondagmiddag op het Lafama terrein te Savoneta het kampioenschap van de Overgangsklasse behaald door Lafama een 4—1 nederlaag toe te brengen. De hele wedstrijd door werd er fair gespeeld. Voor de rust een mooie tegenelkaar opgaande strijd. De rust ging in met een 1—0 voorsprong voor Atomic. Na de rust speelde Atomic meer productiever dan de thuisclub. Drie doelpunten waren hiervan het resultaat en daar Lafama slechts een maal het net wist te vinden, won Atomic met 4—1 en daarmede het kampioenschap. Proficiat mannen van Atomic.

HET POVA ELFTAL SPEELT GELIJK TEGEN ELMAR

Zatermiddag hebben wij genoten van een aardige sportieve voetbalwedstrijd tussen een Pova elftal en een elftal samengesteld uit werknemers van de Elmar. Als te omstreeks 4.30 uur n.m. beide elftallen het veld betreden zien wij bij de Pova enige oude bekende gezichten, zoals keeper Koos, middenhalf Nico Hilhorst, de zware Molenbrugge als linksbuiten en de keine felle Slats als middenvoor. Het Elmar elftal dat de tos gewonnen heeft verkiest de eerste helft met de wind in de rug te spelen. Onmiddellijk ontwikkelt zich een vlotte strijd. Aan vankelijk lijkt het of de Pova een gemakkelijke overwinning zal behalen, doch wij hebben misgerekend. De achterhoede van Elmar is goed voor haar taak berekend terwijl de Pova voorhoede ondanks haar harde werken, niet snel genoeg reageert op soms zeer goede van de achterhoede aangegeven ballen. Tot ongeveer 8 minuten voor de rust blijft de stand dubbelblank doch dan is het de Elmar keeper die over de bal grijpt en het is 1—0. Met deze stand gaat de rust in.

In de tweede helft is Pova overwegend in de aanval. Enige harde schoten van Brinkenberg gaan rakelings naast, een schot van Pave scheert over de lat terwijl een schuiver van Hilhorst juist aan de verkeerde kant langs de doelpaal gaat. Ondanks dit Pova overwicht blijven doelpunten uit. Na ongeveer 20 minuten in de tweede helft breekt de Elmar rechtervleugel goed door. Een hard schot op het doel wordt via de paal weder het speelveld ingewerkt. De bal komt dan bij de Elmar rechtsbuiten die deze keer geen fout maakt en met een geweldig hard schot brengt hij de stand op 1—1. Ongeveer 5 minuten voor het einde krijgt Elmar op de rand van het strafschopgebied een indirecte vrije schop te nemen voor gevaarlijk spel van de linksback van Pova. Handig plaatst de rechtsbuiten de bal naar de vrijlopende Kers doch dan is het Bilderbeek die hem de voet dwars zit. Hierna volgt nog een kort doch hevig Povaoffensief. Enige hoekschoppen zijn hiervan het resultaat. Als deze niets opleveren komt het einde van deze aardige wedstrijd met een gelijkspel waarmede beide ploegen tevreden kunnen zijn. Bij het voetballen tellen nu eenmaal de doelpunten.

DE MARINIERS HANDHAVEN ZICH

Een complete Mariniers ploeg heeft Zondagmiddag op het S.C.A. terrein de kans op de tweede plaats op de ranglijst van de B klasse behouden en met 2—1 werd de overwinning op de thuisclub uit het vuur gesleept. De strijd is ongeveer 10 minuten oud als een snelle aanval van S.C.A. succes heeft. Een snelle doorbraak van de rechtervleugel der thuisclub sticht even verwarring in de Mariniers achterhoede en met een hard schot vanaf de rand van het strafschopgebied wordt de stand op 1—0 gebracht. Dit laat de Marineploeg er niet bij zitten en met man en macht trekken zij ten aanval. Het is een lust de enthousiaste voorhoede aan het werk te zien. Vurig gelijk het haar van een der spelers nemen ze het S.C.A. doel onder vuur. Er zijn ongeveer 30 minuten te spelen als dit harde werken succes heeft. Met een hard schot wordt de S.C.A. doelverdediger volkomen verrast. 1—1. Met deze stand

(Vervolg op pagina 4)

BRITS WEST-INDIE KRIJGT NIEUW MONETAIR STELSEL

Suikerproductie in Guadeloupe is gedaald

De meest ingrijpende verandering in het monetaire stelsel die sinds jaren in Brits West Indië zal plaats hebben, wordt thans ondernomen in het Oosten van de Britse Caraibische gebiedsdelen, t.w. Trinidad, Barbados, de Beneden en Bovenwindse eilanden en Brits Guyana. Met de vervanging van de vroegere locale bankbiljetten door Brits Caraibische Currency Board dollars, werd ongeveer medio Augustus begonnen. Dit is de eerste reorganisatie phase van het muntstelsel van deze gebiedsdelen; de tweede phase en wel de vervanging van de bestaande shilling en penny munten, door koperen en nikkelen 50, 20, 10 en 5 centstukken, en door bronzen een cent en ½ centstukken zal pas veel later plants hebben. Alleen de nieuwe Circulatie Bank zal gemachtigd zijn om bankbiljetten uit te geven in deze gebiedsdelen. Haar dollarbiljetten zullen de biljetten vervangen die door de drie vroegere circulatiebanken van Trinidad, Barbados en Brits Guyana werden uitgegeven, alsook de bankbiljetten uitgegeven door particuliere banken. In Trinidad zal b.v. het bankbiljet van een dollar van de nieuwe circulatiebank de zes verschillende dollarbiljetten vervangen welke op het eiland in omloop zijn en wel het Trinidad, het Barbados en het Brits Guyana bankbiljet, alsook de biljetten van de Barclay's Bank, de Royal Bank of Canada en de Bank of Nova Scotia. De oude biljetten zullen geleidelijk worden ingetrokken. De nieuwe biljetten hebben allen dezelfde grootte en tekening. De waarden van de nieuwe bankbiljetten zullen zijn: een dollar (rood), twee dollar (blauw), vijf dollar (groen), tien dollar (terracotta), twintig dollar (paars) en honderd dollar (zwart). De biljetten zijn in Engeland gedrukt, overeenkomstig locaal goedgekeurde ontwerpen.

Guadeloupe

Ongunstige weersomstandigheden hebben de schatting voor de suikerproductie van Guadeloupe doen dalen van 75 tot 70.000 metrische ton. Verkoopcondities voor rum zijn aanmerkelijk beter geworden, en de prijzen zijn belangrijk gestegen. Dit is aan twee factoren toe te schrijven. Ten eerste, voorraden in Frankrijk zijn bijna geheel uitgeput, en ten tweede, een protocol werd getekend door producenten en importeurs, waarvan de vaststelling van de prijs het voornaamste punt uitmaakte, en op grond waarvan de Franse banken toestemden om importen te financieren. Verschepingen van melasse naar de Verenigde Staten vonden op zeer gunstige voorwaarden plaats. Er is gegronde reden om te geloven dat het gehele overschot van 1952 ook tegen goede prijzen verkocht zal worden. De bananenproductie neemt toe en gedurende het eerste kwartaal 1951 werden maandelijks ongeveer zevenduizend ton verscheept. De koffie van Guadeloupe maakt een moeilijke tijd door; de eerste import van eerste kwaliteit Braziliaanse en Columbiaanse koffie in Frankrijk heeft kopers ertoe gebracht om deze laatste soort te kopen, instede van de Guadeloupe koffie tegen veel hogere prijzen. Men vreest daarom, dat de planters hun product met verlies zullen moeten verkopen of met grote voorraden zullen blijven zitten. Vanille is ook in prijs gedaald; de cacao voorraden werden voor goede prijzen verkocht.

Vier jaar geleden kwam Suk-

Coöperatie

han, een jonge Indiër, die in het dorpje El Dorado op Trinidad woonde, tot de conclusie dat de zwarte markt een reeds moeilijke situatie nog moeilijker maakte voor de dorpelingen. Zijn thema was: „laten wij zelf een winkel beginnen". Gedurende ongeveer twee maanden werkte hij alleen; toen sloten drie andere dorpsbewoners zich bij hem aan. Zij waren arbeiders, die nauwelijks konden lezen of schrijven. Geen van hen wist iets af van de eerste vereisten om een cooperatieve consumenten vereniging te exploiteren. Van November 1946 tot October 1948 deden zij alle moeite en moesten het tenslotte opgeven; Sukhan kwam tot de conclusie dat zij hadden gefaald, omdat zij geen opleiding hadden gehad. Met behulp van de Trinidad en Tobago Welfare Limited, die later vervangen werd door het Gouvernementsbureau voor Cooperaties, werd een opleidingscursus ingesteld. Zij kregen onderricht in het Rochdale beginsel, alsook in het berekenen van aandeel in winsten, het boekhouden, het dividend voor afnemers en kapitaalsdividenden. In de negen maanden durende studieperiode hadden zij 1.500 dollar gespaard. Zij stichtten de El Dorado Cooperatieve Consumenten Vereniging en openden een kruidenierswinkel. De Cooperatie wordt beheerd door een Raad van Bestuur die jaarlijks met algemene stemmen gekozen wordt. In 1950 deden zij zaken ten bedrage van meer dan 50.000 dollar en aan het einde van hun afgelopen boekjaar deden zij zaken ter waarde van bijna 64.000 dollar. Er zijn thans 130 leden; vijftien honderd afnemers werden bediend.

Radio's voor de V.S.

Hoewel het ongelooflijk klinkt, exporteert Puerto Rico een groter aantal radio ontvangtoestellen naar de Verenigde Staten dan er in dat eiland geimporteerd wordt. Dit werd onlangs bekend gemaakt door het Puerto Rikijnse Bureau voor Economische Ontwikkeling. De Rico Televisie Mij. monteert dagelijks 1.500 radiotoestellen; hiervan zijn er 1.000 vijflampstoestellen en 500 achtlampsradiotoestellen met frequentie modulatie. Deze productie bedraagt jaarlijks vele millioenen dollars. Tegenwoordig wordt de gehele productie aan de Verenigde Staten verkocht, ofschoon er in verschillende Zuid Amerikaanse markten vraag naar de producten bestaat. De Rico Televisie Mij. heeft thans drie honderd werknemers in dienst en betaalt jaarlijks $ 350.000 aan lonen. Volgens het Bureau voor Economische Ontwikkeling, spreken de directeuren van de fabriek zeer waarderend over de capaciteiten en de efficiency van de Puerto Rikijnse werknemers. De fabriek bezit het enige frequentie modulatie station op Puerto Rico. Het wordt gebruik om de door de fabriek vervaardigde radiotoestellen te keuren. De Rico Televisie Mij. is thans uitgerust voor de vervaardiging van televisie ontvangtoestellen en men verwacht binnenkort met de productie hiervan te kunnen beginnen.

BRITS GUYANA ONTVANGT TECHNISCHE HULP

Volgens een door Wnd. Secretaris Generaal van de Caraibische Commissie ontvangen rapport van de Minister van Koloniën van Brits Guyana, kwam in dat gebiedsdeel een ECA Hulpplan gereed, terwijl drie andere ontwerpen in studie zijn of al zijn goedgekeurd. Het rapport vermeldde dat de volgende plannen in studie of reeds goedgekeurd zijn:

ECA Technische Hulp voor het verkrijgen der diensten van een ervaren rijstverbouwer uit de Verenigde Staten om advies te geven over de rijstverbouw in Brits Guyana.

ECA Technische Hulp voor het verkrijgen der diensten van twee zeer bekwame en ervaren ambtenaren uit de Verenigde Staten om advies te geven omtrent de verbetering van de veeteelt in het Rupununi District in Brits Guyana alsook omtrent het beheer van uitgestrekte weilanden.

ECA Technische Hulp voor het verkrijgen van de diensten van planten patholoog, om een onderzoek in te stellen naar het uitbreken van de „verbrande bladeren ziekte" (Bacterium albilineans) van het suikerriet.

Het volgende plan kwam gereed.

ECA Technische Hulp voor het verkrijgen van de diensten van twee rijstdeskundigen uit de Verenigde Staten om advies te geven over de reorganisatie van de rijstverbouw in Brits Guyana.

MEER WAPENS, EN SNEL!

De Noordatlantische Raad van Ministers zal een dringend verzoek van zijn Europeese opperbevelhebber, generaal Eisenhower, in behandeling nemen om op korte termijn meer troepen en wapens beschikbaar te stellen, zo verneemt Reuter in de Canadese hoofdstad Ottawa. Men verwacht, dat generaal Omar Bradley, de voorzitter van de gezamenlijke Amerikaanse stafchefs, het verzoek zal indienen bij de ministers van Buitenlandse Zaken, Defensie en Financiën van twaalf Atlantische mogendheden, die aan de conferentie deelnemen.

DRIE-KWART EEUW GELEDEN WERD EERSTE TELEFOONGESPREK GEVOERD

Thans in V. S. 170.000.000 telefoontjes per dag!!

Met deze dringende kreet om hulp werd 75 jaar geleden in Amerika de eerste telefoon geboren.

De man, die deze woorden sprak was Alexander Graham Bell, een jong leraar voor hardhorenden. Watso nwas zijn assistent. De twee mannen werkten samen bij gaslicht op een paar zolderkamers van een kamerverhuurder in Boston. Ze waren juist bezig te experimenteren met een nieuw toestelletje waarmee ze hoopten de menselijke stem door middel van electriciteit langs een koperen draad te „zenden".

Bij hun apparaat was ook een glazen potje met een sterk zuur nodig, en terwijl Bell dit potje aan het vullen was, morste hij een beetje zuur op zijn jas en pantalon. Dat was de reden waarom Bell zijn assistent in de aangrenzende kamer te hulp riep. Watson zat daar ingespannen te luisteren naar wat de eerste telefoon-ontvanger in embryonale vorm zou blijken te zijn.

Bell vergat de gaten die het sterke zuur in zijn kleren dreigde te branden, toen Watson de kamer binnenstormde en uitriep: „Meneer Bell. Ik hoorde ieder woord dat u zei — volkomen duidelijk!"

Zo verliep de geboorte van wat sindsdien is toegejuicht als een van de belangrijkste uitvindingen die ooit gepatenteerd zijn geworden.

Van een enkelvoudige draad van een paar meter lengte is de telefoon in de tijd van een mensenleven uitgegroeid tot een reusachtig netwerk van draden en kabels die tot in alle uithoeken der aarde reiken en meer dan 70 millioen telefoontoestellen met elkaar verbinden.

Het gros in Amerika

Het is begrijpelijk dat Amerika — de bakermat van de telefoon — meer toestellen heeft dan de rest van de wereld bij elkaar. De telefoondienst wordt in Amerika door particulieren geëxploiteerd. De grootste telefoonmaatschappij is The Bell System, die 35½ millioen toestellen bedient met een gemiddelde van 140 millioen gesprekken per dag. Daarnaast zijn er nog vele andere telefoonmaatschappijen in Amerika, waardoor het totale aantal telefoontoestellen in Amerika tot 43 millioen is opgevoerd. Totaal worden er in Amerika 170.000.000 gesprekken per dag gevoerd.

Na zijn begin-succes zette Bell zijn werk aan het toestel voor de overbrenging van de menselijke stem onverdroten voort en een paar maanden later organiseerde hij de eerste interlocale telefoonverbinding. Hij gebruikte daarvoor een telegraaflijn die Brantford, Ontario (waar Bells ouders woonden) met Paris, Ontario, verbond.

Dat was een afstand van 12½ kilometer. De stem werd echter slechts in één richting overgebracht. Het eerste tweevoudige gesprek vond plaats op 9 October 1786, over een paar telegraafdraden van Boston naar Cambridgeport, in de staat Massachusetts.

Nu onderling verbinden

Tegen November van het jaar 1877 waren er 3000 toestellen in gebruik (twee aan twee) en het werd duidelijk dat er iets op gevonden moest worden om al die 3000 toestellen, behalve paarsgewijs, ook onderling met elkander te kunnen verbinden.

En zo werd de eerste telefooncentrale ter wereld in Januari 1878 in New Haven, Connecticut, geopend. Het eerste schakelbord was een primitief geval, gedeeltelijk samengesteld uit stalen corsetbaleinen. Het verbond acht lijnen met elkaar en bediende aldus 21 abonné's.

In 1892 liepen er telefoonlijnen tussen New York en Chicago. Dat was zo ongeveer de langste afstand die er bij de toenmalige stand van de techniek door de telefoon kon overbrugd worden. Pas met de uitvinding van de electronische „audion"-lamp in 1912 door Lee DeForrest, waardoor de electrische stroom over de lijn verstrekt kon worden, werd de telefoon-verbinding over vrijwel onbeperkte afstanden mogelijk. De eerste transcontinentale telefoonverbinding werd begin 1915 in gebruik genomen, toen Bell in New York sprekend in een replica van het eerste telefoontoestel, tegen Watson in San Francisco, dezelfde dringende woorden riep die hij 39 jaar tevoren ook gebruikt had: „Meneer Watson, kom hier, ik heb U nodig."

Deze keer antwoordde Watson dat hij graag zou komen, maar dat het wel een weekje zou duren! Aldus het dagblad „Trouw".

IETS OVER HET ONTSTAAN VAN TAFELTENNIS

Het tafeltennis, in vroeger jaren „ping—pong" genoemd, heeft de laatste jaren een grote vlucht genomen. Waar deze binnenhuissport het eerste levenslicht zag of vanwaar deze gekomen is, kan niet met zekerheid worden gezegd. De ene theorie wil dat het spel afkomstig is uit Hongarije of Tsjecho Slowakije terwijl een andere lezing aangeeft dat tegen het einde van de 19de eeuw enige Engelse officieren ergens in de Britse gebieden met het tafeltennissen begonnen zijn. Zij hadden hiertoe een tafel genomen en daarover een eigen, van schoenveters, gemaakt net gespannen. De naam ping—pong heeft hfet spel ontleend aan het geluid dat gemaakt werd als het celluloid balletje met een bat, welke met een varkensblaas bespannen werd, geslagen werd.

Toen in latere jaren dit spel meer en meer als sport werd beoefend, bleek al spoedig dat spelregels noodzakelijk werden. Vanwege de grote vlucht welke het tafeltennis nam, werd in Januari 1926 te Londen opgericht de „International Table Tennis Federation" bij welke federatie thans een groot aantal landen aangesloten is. Een der grootste merkwaardigheden bij tafeltennis is, dat men in deze sport geen verschil maakt tussen professionalisme en amateursime, terwijl geen geldprijzen bij wedstrijden zijn toegelaten. Dit werd besloten op het in 1935 door de I.T.T.F. in Londen gehouden congres.

De Tukker

STAATSSTUKKEN DER V.S. TROTSEREN EEUWEN

President Truman heeft Maandag tijdens een plechtigheid in de bibliotheek van het Congres te Washington, waarbij documenten van de Amerikaanse grondwet (1787) en de onafhankelijkheidsverklaring (1776) in water en luchtdichte, met gas gevulde glazen en bronzen schrijnen werden opgesloten, verklaard, dat de „Sowjet-heersers hun burgers in terreur en slavernij houden, terwijl de vrijheid in de rest van de wereld groeit".

Men denkt, dat beide documenten in de kistjes gedurende eeuwen bewaard kunnen blijven.

TELETYPE VERBINDING NEW YORK EN LONDEN

Het Curacaose dagblad „La Prensa" heeft een dezer dagen een nieuwe apparatuur in gebruik genomen, die werkelijk, voor wat de Nederlandse Antillen betreft, een unicum te noemen is. Het is weer eens de techniek, die een triomf heeft behaald.

In New-York — zo stellen wij het ons maar eenvoudig voor — zit iemand op een schrijfmachine nieuws te tikken. Op hetzelfde moment, dat de man tikt, komt op een soortgelijke (ontvanger) schrijfmachine, die electrisch werkt, alles wat in New-York of Londen wordt getikt. Alles komt over, ook indien in New-York de „wagen" verspringt, regel-spatie maakt enz. Vertellen hoe dat allemaal werkt, kan Uw correspondent niet. Maar schematisch voorgesteld komt het hierop neer, dat wat in New York getikt wordt via een machtige zender — die op een bepaalde frequentie werkt — deze signalen uitzendt. Elders — in het onderhavige geval bij „La Prensa" — staat een ontvanger opgesteld, die deze signalen opvangt en om-moduleert tot leesbare tekens.

Twee grote antennes zorgen voor de ontvangst, die geregeld kan worden. Deze antennes zijn zó op elkaar afgestemd, dat wanneer de ene antenne zou uitvallen, de andere automatisch inspringt. Wanneer de ontvangst van een bepaald letterteken op de ene antenne wat te wensen overlaat, neemt de andere antenne dit direct over.

Het is in ieder geval een ingenieuze uitvinding, waarvan „La Prensa" de eerste is, die dit systeem toepast.

WALVISVAARDERS DOEN ONS EILAND AAN

Het seizoen waarin de reusachtige walvisvaarders uitvaren, is weer aangebroken. In de loop van deze week deed de „Southern Opal", een Britse walvisvaarder, ons eiland aan teneinde de nodige brandstoffen in te nemen voor de grote tocht. Deze dagen wordt ook nog de „Southern Guardian", behorende aan dezelfde maatschappij, op ons eiland verwacht. Voor het eind van de maand komen er nog zes vaarders met gemiddeld 500 man personeel aan boord.

MEJ ATHMER DANST IN DE VEER

Ten bate van het fonds voor het tehuis voor gebrekkige kinderen zal mej. Athmer op 9 en 10 November a.s. in het theater De Veer laten zien wat zij op het gebied van de balletdans kan presteren. De directie van het theater stelde de zaal dadelijk voor het goede doel beschikbaar en wij wekken een ieder op om een van de beide avonden te gaan genieten van de bijzondere staaltjes van moderne danskunst.

SPORTKRONIEK

(Slot van pag. 1)

gaat de rust in. Vanwege de vroeg invallende duisternis wordt besloten onmiddellijk weer met de tweede helft te beginnen. De marinemannen nu met het voordeel van de wind, maken het de S. C. A-ers danig lastig, doch door goed verdedigen houden zij de stand een poos gelijk. Er is nog ruim een kwartier te spelen als de scheidsrechter een strafschop moet geven vanwege ongeoorloofd spel van de doelverdediger. De strafschop wordt benut en de stand is 2—1. Hard hebben de S.C.A. mannen daarna voor de gelijkmaker gestreden, doch de Marineachterhoede is op zijn best. Kort voor het einde denken wij de gelijkmaker te zien maken als de kleine Gonzales prachtig door de Marineverdediging glipt. Zijn harde schot gaat rakelings langs de verkeerde kant van de paal. Even later komt het einde van deze mooie aantrekkelijke strijd.

LASALLE TE NOORD GEKLOPT

Het is L.S.B. niet gelukt de mannen van Noord Centraal in eigen omgeving een nederlaag toe te brengen. Na een mooie strijd waarbij het aan spanning niet heeft ontbroken won Noord Centraal met de hakken over de sloot met 4—3. Voor Noord Centraal is het in ieder geval een goed einde en die geeft hoop voor de nieuwe competitie.

Eindstand Overgangsklasse

Atomic	12	10	0	2	20
Union	12	9	1	2	19
Arsenal	12	9	0	3	18
Lasalle	12	5	1	5	11
Lafama	12	4	1	7	9
Trappers	12	2	3	7	7
Pova	12	0	0	12	0

VAN HET EILAND TAFELTENNIS TOURNOOI

Vele toeschouwers hebben in het achter ons liggende weekeinde weder kunnen genieten van enige mooie tafeltenniswedstrijden. Steeds meer belangstellenden komen des avonds en Zondagsmorgens naar deze gezonde sport zien. Vrijdagavond speelde Pova tegen de Hem Boys en verloor met 4—1 terwijl Suriname B van de mannen van Aruba Jrs. met dezelfde cijfers verloor.

Hier volgen de uitslagen.

POVA vs. HEM BOYS 1—4

Oudenaler vs. Bonadi
19—21; 18—21.
van Den Berg vs. Scharpe
7—21; 18—21.
Kers vs. Morgan
21—11; 21—17.
Putter vs. K. Wong
14—21; 15—21.
Riem vs. Sardine
19—21; 19—21.

Suriname B. vs. Aruba Jrs. 1—4

J. Reeberg vs. L. Anjie
13— 21; 18—21.
A. Dutier vs. L. Rodriquez
21—19; 14—21; 13—21.
P. Muller vs. U. van Breet
23—21; 21—10.
V. Thol vs. L. Starke
16—21; 21—16; 14—21.
Malmberg vs. G. Pablo
17—21; 21—19; 15—21.

De uitslag der wedstrijden van Zondagmorgen zijn als volgt:

CARIBE vs. WILD CATS 4—1

F. Ponson vs. N. Tromp
21—18; 20—22; 17—21.
N. Harms vs. L. Lewis
10—21; 21—18; 21—11.
H. Kuiperi vs. E. Brattinga
21—18; 21—15.
B. Parade vs. F. Tromp
21—17; 26—24.
F. Chemali vs. R. Springer
21—9; 21—10.

Suriname A. vs. Flamingo B 4—1

V. Tjon Fa Sjin vs. C. Craane
17—21; 21—18; 21—15.
M. Askel vs. M. Croes
13—21; 9—21.
F. Mc. Donald vs. B. Croes
21—19; 19—21; 21—17.
P. Fo Sang vs. F. Croes
21—17; 11—21; 21—17.
F. La Fo Sang vs. A. Raven
21—10; 21—14.

Het programma voor deze week

Maandagavond 8 uur Soc. Bolivariana.

Spongers vs. Falcon
Bolivariana vs. Tivoli

Woensdagavond 8 uur Hollandia Club aan de Arendstraat
Spartan vs. Trinidad
Hollandia vs. Flamingo A.

Vrijdagavond 8 uur, Surinameclub Sint Nicolaas

French Club vs. Pova
Hem Boys vs. Suriname A.

WAT UW GRIEP TE MAKEN HEEFT MET EEN SPRONG OVER DE DRAAD....

Hebt U reeds „Bula Waya" gehad? Ziedaar de algemene vraag die dezer dagen in alle hoeken van ons geliefd eiland wordt gesteld. Hetzij in de bus, op straat, op kantoor, waar men zich ook wendt of keert, men hoort overal van „Bula Waya" spreken. „Het is om er gek van te worden", zeggen degenen die niet vertrouwd zijn met onze landstaal en die deze twee eenvoudige woorden niet kunnen begrijpen.

Uw correspondent, die zo ongeveer wel weet wat een „nerveuze inzinking" soms waard kan zijn, heeft dan ook al zijn moeite gedaan om Uw lezerskring deze onaangename situatie te besparen en nam zich heilig voor om niet te rusten alvorens de aanleiding voor het gebruik van deze twee in onze landstaal wel zeer zielige woorden die niets anders dan „over de draad springen" betekenen, te achterhalen, hetgeen hem ten lange leste gelukt is.

„Als U in deze dagen door de straten van Oranjestad of San Nicolaas loopt, en U laat Uw zakelijkheid eens wat varen", zo werd ons medegedeeld, „dan kunt U in bijna alle koffiehuizen de tonen van een zeer melodieuze Curacaose tumba horen. De woorden

-BULA WAYA-

daarvan zijn in het Papiamento en werden door de beroemde zanger, Daniel Santos, en diens orkest op plaat gesteld. Net als in het merendeel der „moderne liederen" is ook in dit geval de hartstocht (liefde) een dominerende factor. Het gaat nl. over een soldaat die achter de draadversperring van het kamp zit opgesloten en een behoorlijke jongedame op straat ziet lopen. De bekoring groeit... en op een gegeven moment komt het zover dat er van zekere kant de wel zeer merkwaardige uitnodiging wordt gelanceerd om over de draadversperring heen te springen of m.a.w.: „BULA WAYA!"......

Dit lied is op Aruba zeer in de smaak gevallen. Overal wordt het gespeeld en in een paar dagen tijd werden er duizenden gramofoonplaten verkocht. De „conjuntos" die geen „Bula Waya" ten beste kunnen geven zijn niet meer up-to-date en het was werkelijk een verrassing toen wij dit lied reeds door een draaiorgel hoorden spelen!

Het toeval wil dat er juist in deze dagen een zeer zware griep op ons eiland heerst. Welk naam zou beter bij deze epidemie passen dan de naam van iets anders dat algemeen onder het volk leeft, zoals Bula Waya? En aldus werd deze naam aan de heersende epidemie gegeven.

Wij hopen dat wij in onze pogingen om onze geachte lezerskring de last van een paar slapeloze nachten te besparen, inderdaad zijn geslaagd.

Strike!

Volgens nader ontvangen inlichtingen zou de heersende epidemie een tweedelig stadium hebben. Zolang de patienten in staat zijn om te werken, verkeren zij in het „Bula Waya" stadium. Wordt het echter zo erg dat de geneesheer onderbreking van werkzaamheden nodig oordeelt, dan komt men automatisch in een ander stadium terecht; de naam is dan

WERELDREIZIGER

(Slot van pag. 1)

nama-kanaal ondervond Lamberti enige moeilijkheden daar hij de tol, indien mogelijk, wilde „omzeilen". Een brief aan de Amerikaanse Gouverneur in Panama deed echter wonderen; hij werd gratis over het kanaal gesleept.

Naar de Pacific

Geheel alleen stak Lamberti daarna in zee en na volle 82 dagen zeilen bereikte hij de Marquesas Eilanden in de Zuidelijke Pacific. Bij de Hiva Oa Eilanden werd de „Kroja" door de golfslag op het rif stukgeslagen. Lamberti maakte zijn tijd nuttig door als kapitein van een Tahitiaanse schoener op te treden. Ook heeft hij gedurende deze tijd een jacht van Tahiti naar Honolulu gezeild. „De eilanden in de Pacific zijn inderdaad paradijzen", zegt Lamberti. Kort daarop is hij naar de Verenigde Staten gevlogen waar hij te Chicago verschillende lezingen voor het N.B.C. heeft gehouden.

Tweede poging met „Anna Elizabeth"

In April van dit jaar keerde Lamberti in Nederland terug. Vastbesloten om kost wat kost zijn levensdoel te bereiken, rustte hij een andere boot uit. Het was de „Anna Elizabeth", een schip van 11 meter lengte en 3.30 meter breedte. De diepgang bedraagt 1.50 meter. Precies 47 dagen na zijn vertrek uit IJmuiden, legde hij in Curacao aan. Van Curacao naar Aruba was het maar een kwestie van uren. Even wijdde spreker uit over de goede en gastvrije ontvangst die hem bij zijn aankomst zowel te Curacao als te Aruba te beurt was gevallen. Hedenmorgen, om half elf, is Lamberti en zijn bemanning bestaande uit Josef S. Strobel, Duitser; Roul Fally, Belg, en Christiaan Pluymaekers, Hollander, Aruba vaarwel gaan zeggen teneinde de tocht naar Panama voort te zetten. Vandaar zal het naar de Gallapagos Eilanden en uiteindelijk weer naar de Hiva Oa Eilanden gaan. Hier zal Lamberti zijn 17-jarige verloofde, Rebecca, de dochter van het eilandsopperhoofd, ontmoeten. Rebecca zal hem dan op het verdere gedeelte van zijn reis om de wereld vergezellen.

Tenslotte werd er een aantal foto's uit het rijke archief van de heer Lamberti vertoond, die wel een zeer duidelijke indruk gaven van wat men op zulke tochten zoal kan meemaken. Ook van de foto's gaf de heer Lamberti een uitvoerige verklaring.

Namens de aanwezigen dankte de heer Bartels de heer Lamberti voor zijn interessante en vlotte lezing en wenste hem veel succes toe met zijn voorgenomen onderneming. Ook wij voegen hierbij onze beste wensen aan de heer Lamberti toe en hopen binnenkort in staat te zullen zijn om diens verrichtingen in onze kolommen te kunnen vermelden.